

Asia: VN/32564/2021

Jatkuvan oppimisen sanasto

1 koulutustoiminta

Kommentit

-

2 koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

3 koulutuslainsäädäntö

Kommentit

-

4 opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

5 muun hallinnon alan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

6 markkinaehtoinen koulutustoiminta

Kommentit

-

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta

Kommentit

-

7 koulutus (1)

Kommentit

-

8 koulutus (2)

Kommentit

Esimerkit eivät luonnollisesti ole yhtä kuin kaikki olemassa olevat vaihtoehdot. Katsomme kuitenkin, että yhtenä esimerkkinä tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta tulee mainita myös vapaassa sivistystyössä tarjottava koulutus.

9 aikuiskoulutus

Kommentit

Määritelmässä olisi hyvä huomioida se, että aikuiskoulutukseen tai työelämäänkin voi päätyä myös ilman työelämävalmiuksia antavaa kouluttautumisvaihetta (esim. suoraan peruskoulusta, maahanmuuttajat ilman minkäänlaista koulutustaustaa). Samoin aikuiskoulutuksessa olevalla ei välttämättä ole työelämää tai muuta toimintaa taustallaan. Huomautusosion kpl 2 - Aikuiskoulutus ei voi olla vapaata sivistystyötä vaan vapaassa sivistystyössä järjestettävää koulutusta

Käsitekaavio 2. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2)

Kommentit

-

10 omaehtoinen koulutus

Kommentit

-

11 henkilöstökoulutus

Kommentit

-

12 täydennyskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 3. Koulutus (1) omaehtoisuuden, järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan.

Kommentit

-

13 muuntokoulutus

Kommentit

-

14 kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

Kommentit

Osaksi tutkintoon johtamatonta koulutusta olisi tarpeen lisätä aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus (laki vapaasta sivistystyöstä §8 1998/632), koska tämä omana koulutusmuotonaan ei ole osa määritelmän 14 mukaista kotoutumiskoulutusta.

Käsitekaavio 4. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

Kommentit

-

15 työvoimakoulutus

Kommentit

-

16 kartoitusjakso; orientaatiojakso

Kommentit

-

17 ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisesti suuntautunut työvoimakoulutus

Kommentit

-

18 rekrytoiva työvoimakoulutus; rekrytoiva koulutus; rekrytointikoulutus

Kommentit

-

19 ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisia valmiuksia lisäävä koulutus

Kommentit

-

20 yhteishankintakoulutus

Kommentit

-

21 kehittämiskoulutus; KEKO-koulutus

Kommentit

-

22 valtionosuusrahoitettu työvoimakoulutus; VOS-työvoimakoulutus

Kommentit

-

23 valtionosuus

Kommentit

Määritelmän sisältöön ei ole sinänsä huomauttamista. Kysymyksen herättää se, että valtionosuus on määritelty vain osana työvoimakoulutusta (käsitekaavio 5). Valtionosuushan on kattava rahoituksen peruste useille koulutusasteille ja -muodoille. Lisäksi sitä voidaan myöntää myös muille koulutuksen järjestäjille kuin kunnille ja kuntayhtymille.

Käsitekaavio 5. Työvoimakoulutus

Kommentit

-

24 erikoistumiskoulutus; korkeakoulujen erikoistumiskoulutus

Kommentit

-

25 työelämässä oppiminen; > työpaikalla oppiminen

Kommentit

-

26 työpaikalla järjestettävä koulutus

Kommentit

-

27 oppisopimuskoulutus

Kommentit

-

28 koulutussopimukseen perustuva koulutus

Kommentit

-

29 työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

Kommentit

-

30 työharjoittelu (1); korkeakouluharjoittelu; > ammattikorkeakouluharjoittelu

Kommentit

-

31 koulutuskokeilu

Kommentit

-

Käsitekaavio 6. Työelämässä oppimisen muotoja.

Kommentit

-

32 osaamiskokonaisuus (1)

Kommentit

-

33 osaamiskokonaisuus (2)

Kommentit

-

34 tutkinnon osa

Kommentit

-

35 opintokokonaisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 7. Osaamiskokonaisuuksia.

Kommentit

-

36 opetus

Kommentit

-

37 ohjaus

Kommentit

-

38 vertaisohjaus

Kommentit

-

39 valmennus

Kommentit

-

40 elinikäinen ohjaus

Kommentit

Kuvatut sisällöt liittyvät päällekkäisesti edellä mainittuun ohjaukseen (37

41 ammatinvalinta- ja uraohjaus

Kommentit

-

Käsitekaavio 8. Opetus, ohjaus ja valmennus.

Kommentit

-

42 oppiminen

Kommentit

-

43 elinikäinen oppiminen

Kommentit

On kiitettävää, että sanastossa tuodaan esiin elinikäisen oppimisen ja jatkuvan oppimisen eroja sekä nostetaan esiin myös huomio siitä, että elinikäisen oppimisen käsitteen kytkeytyminen perinteiseen kansansivistykseen ja aikuiskoulutukseen on heikentynyt. On erittäin tärkeää, että työurapainotteisen jatkuvan oppimisen käsitteen rinnalla säilyy ymmärrys myös muualla kuin virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella tapahtuvasta hyvinkin monimuotoisesta elinikäisestä oppimisesta. Olisi toivottavaa, että näiden käsitteiden kohdalla ei viitattaisi niiden käyttöön toistensa synonyymeinä.

44 jatkuva oppiminen

Kommentit

Ehdotamme harkittavaksi, että jatkuvan oppimisen määritelmästä poistetaan sana elinikäinen, ja korvataan se lauseella ... oppiminen, jossa yksilö hankkii... Olisi toivottavaa, että käsitteiden jatkuva oppiminen ja elinikäinen oppiminen kohdalla ei myöskään viitattaisi niiden käyttöön toistensa synonyymeinä.

45 avoin oppiminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 9 . Oppiminen

Kommentit

-

46 kyvykkyys

Kommentit

-

47 osaaminen; ~ kompetenssi

Kommentit

-

48 todennettu osaaminen; sertifioitu osaaminen

Kommentit

-

49 osaamisen tunnistaminen

Kommentit

-

50 osaamisen tunnustaminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

Kommentit

-

51 pätevyys; ammattipätevyys

Kommentit

-

52 kelpoisuus; > virkakelpoisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 11. Pätevyys ja kelpoisuus

Kommentit

-

53 todistus (1)

Kommentit

-

54 koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen liittyvä todistus; todistus (2)

Kommentit

Vapaassa sivistystyössä käytössä ovat myös osaamismerkit / digitaaliset osaamismerkit

55 muuhun koulutukseen kuin koulutusjärjestelmäkoulutukseen liittyvä todistus

Kommentit

-

56 työtodistus

Kommentit

-

57 pätevyystodistus

Kommentit

-

Käsitekaavio 12 . Todistuksia

Kommentti

-

Yleiset kommentit sanastosta

Kommentti

Kiitämme mahdollisuudesta lausua jatkuvan oppimisen sanaston luonnosta. Sanasto on kohtalaisen selkeä ja käsitekaaviot ymmärrettävät. Monilta osin sanasto kuitenkin perustuu kovin normatiiviseen, kapeaan ja heterogeeniseen käsitykseen yksilön koulutus- ja urapolusta. Sanastossa tulisi huomioida laajemmin ihmisten moninaiset elämänpolut ja erilaiset tavat ja paikat hankkia osaamista (esimerkiksi järjestötoiminta, luottamustehtävät ja vapaaehtoistoiminta).

Kumpumäki Tuula
Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry